

PINUL SILVESTRU DIN CHEILE RĂURILOR VÂLSAN ȘI LIMPEDEA

de Ing. **AT. HARALAMB**

În cunoscuta sa lucrare, D. Grecescu menționează prezența pinului silvestru în județul Argeș, pe munții Cozia și Ghițu¹⁾. Vorbind de Ghițu, se va fi referit autorul la pinul din valea Vâlsanului sau la cel din valea Argeșului? Greu de știut, căci și azi mulți sunt cari cred că acest munte atârnă și într'un basin și în celălalt. Realitatea este alta. De aceea, socotim necesar să venim cu precizuni.

Între râurile Argeș și Vâlsan, mai există o vale: Limpedeș. Aceasta, ca și precedentele două, străbate la rându-i fâșia de gneis de Cozia, formând niște chei, cunoscute de localnici, dar necunoscute de mulți alții.

Ca lungime, râul Limpedeș este scurt. El nu-și trage apele, ca Argeșul și Vâlsanul, din creasta principală a munților, ci dintr'o culme secundară, situată puțin mai în amonte de fâșia de gneis. Râul Limpedeș este afluent pe partea stângă a Argeșului, în care se varsă aproape imediat după ieșirea din chei, în cuprinsul comunei Corbeni, după ce la rându-i a primit apele pârâului Turburea, care-și trage apele dintr'o mică depresiune aflată la sud de zona stâncoasă.

Muntele Ghițu se situează între Vâlsan și Limpedeș, iar la Vest între Limpedeș și Argeș se află munții numiți Albina, Pleașa Mică și Pleașa Măre.

---

1) D. Grecescu: *Conspectul florei României*. 1898, pag. 539.

Prezența pinului silvestru în cheile Argeșului a fost menționată, între timp, în mai multe lucrări²⁾; de aceea nu mai socotim cu cale să revenim. Despre cel din valea Vâlsanului, d-l C. C. Georgescu arată, după o comunicare ce i-a fost făcută

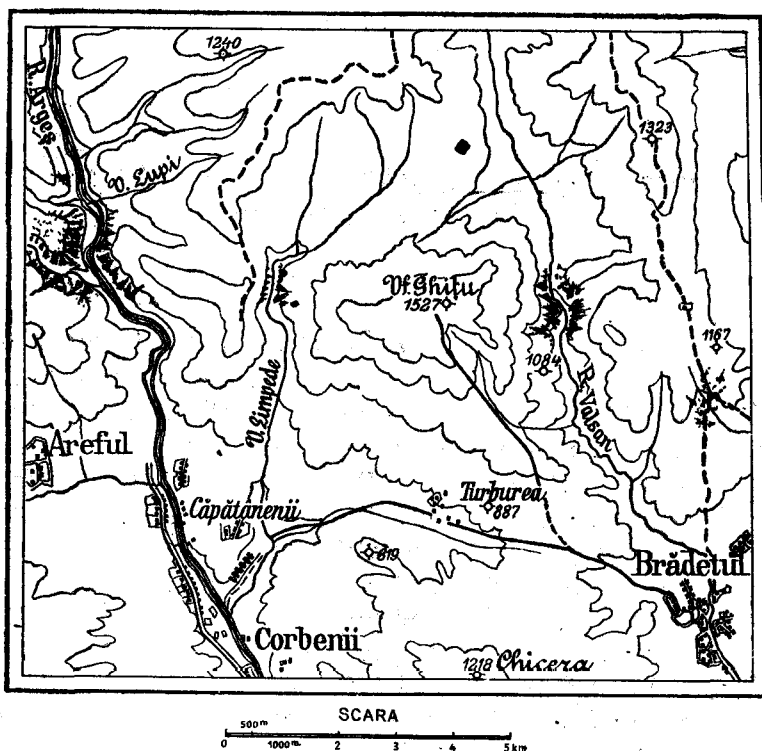

Fig. 1. — Schița de plan a regiunii.

de d-l Ing. Mușetescu, că se găsesc acolo circa 40—50 exemplare³⁾.

2) C. C. Georgescu: a) Note asupra pădurilor de pe valea superioară a Argeșului. *Revista Pădurilor*, 1933, pag. 137.

b) Răspândirea naturală a pinului silvestru în Carpații României. *Anale Icof*, 1939, pag. 43.

At. Haralamb: a) Pin silvestru spontan în împrejurimile Curții de Argeș, *Rev. Pădurilor*, Nr. 3—4/1939.

b) Le pin sylvestre des gorges d'Argeș.

Comptes rendus des séances de l'Académie des sciences de Roumanie. Tome IV, No. 5—6, 1940, pag. 390.

3) C. C. Georgescu: l. c., sub 2 b.

Având prilejul să străbat cheile Vâlsanului, găsesc necesar să aduc oarecari precizări asupra prezenței pinului silvestru pe această vale.

Așa zisele chei ale Vâlsanului încep cam de la 3 km în amonte de Brădet, ultima comună bine cunoscută pe vale ca stațiune balneo-climaterică.

Străbătând cheile Vâlsanului, am putut constata prezența pinului silvestru în trei locuri distincte.

1. Pe dreapta râului, pe muntele Ghițu, pe niște stânci, tocmai la creastă, fiind dominante și bine înșorite. Buchetul de pini de aici se compune din circa 20 exemplare, de 12—15 m înălțime și 15—20 cm și chiar de 30 cm în diametru. În bună

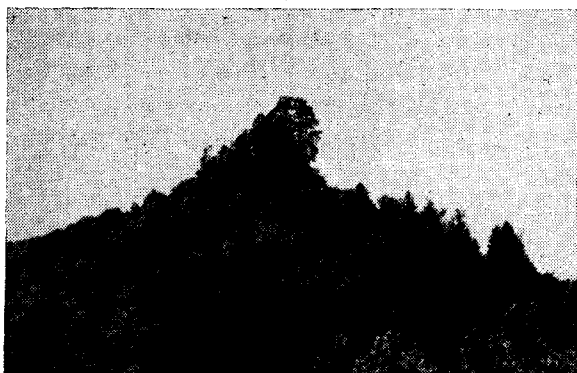

Fig. 2. — Valea Vâlsanului. Pinul silvestru indicat în text sub punctul 1.

parte, acești pini sunt drepți; ceilalți sunt strâmbi, cioturoși și coronament în formă de umbrelă.

De jur împrejurul acestei stânci proeminente se întinde pădurea de fag, la care se adaugă puțin molid și brad. Proprietatea locului aparține Statului.

2. Al doilea punct se găsește tot pe dreapta văii și tot pe muntele Ghițu, mai în amonte de primul. Locul este cunoscut sub numele de Zoruleasa, după numele isvorului ce curge în apropiere.

Aici sunt circa 15 exemplare, instalate pe o stâncă la creastă, în plin soare. Exemplarele sunt drepte, bine îmbrăcate de crăci. Cele strâmbе și cioturoase nu lipsesc. Grosimea lor variază între 15 și 40 cm. În rest este pădure de fag cu ceva brad și molid.

Proprietatea locului este tot a Statului.

În apropiere de acest grup de pin s'ar găsi, după spusele oamenilor, un exemplar gros de tisă.

3. Al treilea punct se află pe stânga văii, pe muntele Ulmu, proprietate particulară. Este în amonte de primele două puncte deja menționate.

Ca și în celelalte cazuri, pinul de aici se găsește tot la creastă, pe niște stânci mult mâncate de ape. Sunt aici circa 50 exemplare de pini, subțiri și groși. Cei groși sunt strâmbi, înfurciți, cepuroși, cu coronament în formă de umbrelă.

Toate cele 3 puncte semnalate nu pot fi accesibile decât venind de pe plaiurile ce țin crestele munților.

*

Prezența pinului silvestru în valea Limpedea nu a fost de nimeni pomenită până acum. Situată între Argeș și Vâlsan, cum era de așteptat, pinul există și aici, atât pe versantul stâng (pe Ghițu) cât și pe cel drept (pe Pleașa). Se găsește însă puțin și împrăștiat.

Personal am văzut două exemplare. Unul pe Pleașa, imediat ce se începe a coborî versantul din plaiul de pe creastă. Avea 15 m înălțime și 38 cm diametru la înălțimea pieptului. Era bogat în crăci, cu fusul drept până la vârf și coaja frumos colorată în roșu. De jur împrejur, multe exemplare de mesteacăn și câteva exemplare de molid. În rest, pădurea este constituită din fag, cu foarte puțin molid. Altitudinea locului este de 1250 m. În ultimii zece ani, pinul a avut creșteri anuale în diametru de câte 4 mm.

Un alt exemplar l-am zărit pe versantul opus (al Ghițului). Înglobat în pădurea de molid, se găsea pe o ușoară creastă stâncoasă. Era drept și avea puține crăci în partea superioară.

Pădurarul Statului care m'a însoțit⁴⁾, afirmă că pătrunzând pe firul văii, în amonte de locul numit Cascada Mare, urmând un hățaș făcut pe coastă la circa 50 m mai sus de firul văii, ar exista „ici colo 2—3 pini, cățarați pe cleanțuri“. Nu am avut puțința să ajung la locul pomenit.

---

4) Vasile Nițescu din Comuna Căpățâneni, în vârstă de 58 ani și de 24 ani în serviciul Statului.

Le pin sylvestre des gorges des rivières du Vâlsan et de Limpedeä.

*Die Verbreitung der Rotkiefer im Engpass vom Vâlsan-
und Limpedeabach.*

L'auteur présente quelques précisions sur la présence naturelle du pin sylvestre dans les gorges des rivières Vâlsan et Limpedeä affluentes de l'Argeş. Ces rivières tirent leurs eaux du versant méridional des Alpes de Transylvanie.